

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/49/2019
Identifikačné číslo spisu:	3815010563
Dátum vydania rozhodnutia:	18.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:3815010563.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci obvineného J. N. a spol. pre pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1, § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného P. V. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Slavomíra Jančiara proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 14. septembra 2016, sp. zn. 3To/66/2016, na neverejnom zasadnutí konanom 18. februára 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku a § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. V. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 8. marca 2016, sp. zn. 3T/173/2015, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 10. júna 2016, sp. zn. 3T/173/2015, boli uznaní za vinných obvinení J. N. zo spáchania pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, § 155 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a obvinený P. V. zo spáchania pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d), písm. e) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

dňa 14. októbra 2014 okolo 04.05 hod. pred S. N. v S., okres W., spoločným konaním obaja obvinení po predchádzajúcom slovnom nedorozumení napadli poškodeného maloletého V. A., nar. XX. Q. XXXX, tak, že k poškodenému pristúpil obvinený J. N., strčil do neho, pristúpil k nim obvinený P. V., ktorý poškodeného zvalil na zem, prilahol poškodeného a bránil mu vstať zo zeme, obvinený J. N. poškodeného kopol do hlavy, zohol sa k nemu a bil ho päťou do hlavy, potom sa obvinený J. N. postavil a dupol poškodenému na hlavu, poodstúpil od ležiacich - poškodeného a obvineného P. V., napriahol nohu a kopol poškodeného do tváre, v dôsledku čoho poškodený maloletý V. A. utrpel

zranenie - pomliaždenie hlavy v temennej oblasti vľavo, v temennej oblasti vpravo a šije obojstranne, pomliaždenie tváre v oblasti pravého oka, prasklinu klenby lebky v oblasti čelovej a temennej kosti vpravo, ľahký otras mozgu, čo si vyžiadalo narušenie obvyklého spôsobu života v trvaní 21 dní, pričom pred konfliktom sestra poškodeného P. A. obvineného P. V. upozorňovala na to, že brat - poškodený V.Ú. A. je maloletou osobou a obvinený P. V.N. sa tohto konania dopustil napriek tomu, že bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo 7. januára 2014, sp. zn. 3T/236/2013, právoplatným 23. januára 2014, za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona k trestu odňatia slobody na 5 mesiacov, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 1 rok a 11 mesiacov do 23. decembra 2015.

Podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) a n) Trestného zákona, § 37 písm. h) a m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona bol za to obvinený J. N. odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4,5 (štyri a pol) roka nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona bol na výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Pezinok z 26. januára 2016, sp. zn. 38T/81/2015, právoplatný 11. februára 2016, ako i všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Obvinený P. V. bol za to podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) a n) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, § 74 ods. 1 Trestného zákona mu okresný súd zároveň uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému V. A., nar. XX. Q. XXXX, bytom S., Ul. XX. P. XX/XX, byt č. X, škodu vo výške 1 368,50 eur a poškodenej M. D. W., a.s., so sídlom V. XX, A., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 718,23 eur.

Na podklade odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza a obvinených J. N. a P. V. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Trenčíne uznesením zo 14. septembra 2016, sp. zn. 3To/66/2016, rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátorky a obvinených J. N. a P. V. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený P. V. dovolanie, následne čo do odôvodnenia doplnené prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Slavomíra Jančiara, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku bol podľa dovolateľa založený rozdelením jednoty skutku kvalifikovaného podľa § 155 Trestného zákona, keďže kým on bol uznaný za vinného zo skutku podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona, odsúdený J. N. bol uznaný za vinného zo skutku podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona. Uvedené považoval za nemožné, dôvodiac tým, že hoci sa jednalo o jeden a ten istý skutok, súd rozdelil jeho jednotu na dve trestné sadzby dvom rôznym páchatelom. Na podporu tejto námietky odkázal na judikát č. 94/2002 - I. Vychádzajúc z konštatovaného považoval uložený trest a jeho výmeru pri použití § 155 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 34 ods. 1, 2 a 5 Trestného zákona za neprimeraný a neakceptovateľný z dôvodu, že bol odsúdený v prísnejšej trestnej sadzbe naproti spoluobvinenému J. N., ktorý bol v podstatne výhodnejšej pozícii. S ohľadom na uvedené sa dovolateľ cítil byť konaním súdu prvého stupňa diskriminovaný, zastávajúc názor, že mal byť súdený v rovnakej trestnej sadzbe ako spoluobvinený J. N..

Na odôvodnenie dovolacích dôvodov uplatnených podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného

poriadku obvinený uviedol, že pred súdom nevyhlásil vinu ku skutku ani neurobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b), respektíve písm. c) Trestného poriadku po riadnom poučení o nemožnosti podania dovolania. Tvrdil, že zo strany súdu išlo o mylné domnienky o jeho vyhlásení: „mrzí ma, čo sa stalo...vážne som poškodenému neublížil na zdraví, čo mi potvrdila jeho sestra, že ide o takú osobu, som zistil až neskôr.“ Obvinený pripustil, že uviedol, že nepopiera spáchanie skutku, avšak trval na tom, že tak urobil bez toho, aby bol riadne poučený o nemožnosti podania dovolania. Uvedený nedostatok poučenia podľa neho preukazuje zvuková nahrávka z hlavného pojednávania.

Dovolateľ ďalej namietal, že s „kvázi poškodeným“ nemal žiadnu možnosť sa konfrontovať a ani pred súdom mu nebolo možné klásť otázky. Preto mal za to, že bolo porušené jeho právo na kontradiktórnosť konania, ako aj právo na spravodlivý súdny proces. Zároveň poukázal na to, že súčasťou práva na obhajobu je aj právo na dôkaz zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Dikcia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bola podľa názoru obvineného naplnená aj konaním súdu, ktorý, potláčajúc jeho právo na obhajobu, usudzoval na jeho vinu v rozpore s prezumpciou nevinu a vyhľadávacou zásadou zo spôsobu obhajoby.

S poukazom na ním špecifikované skutočnosti mal dovolateľ za to, že v trestnom konaní došlo k závažným pochybeniam prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu, ktoré v plnej miere naplňajú dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku a aj dovolací dôvod podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku, keďže vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Na základe uvedeného obvinený P. V. navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku a zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 14. septembra 2016, sp. zn. 3To/66/2016, ako aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa - rozsudok Okresného súdu Prievidza z 8. marca 2016, sp. zn. 3T/173/2015, a aby prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného P. V., vrátane jeho doplnenia podaného prostredníctvom ustanoveného obhajcu, doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza v písomnom vyjadrení z 18. januára 2019 k podanému dovolaniu označil argumenty, ktorými obvinený odôvodňoval uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a ktoré spočívali v obviňovaní súdov z vyvodenia záveru o jeho vine zo spôsobu jeho obhajoby a v popretí urobenia vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku po riadnom poučení o nemožnosti podania dovolania, za účelové. Poukázal na zápisnicu o hlavnom pojednávaní, z ktorej podľa neho jednoznačne vyplýva, že dovolateľ bol predsedom senátu riadne poučený, že v prípade, ak súd prijme jeho vyhlásenie o uznaní viny, je toto vyhlásenie neodvolateľné, nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pripomenul, že v písomnom odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa obvinený sám uviedol, že priznáva spáchanie skutku. Zároveň, citujúc § 371 ods. 4 Trestného poriadku, dodal, že hoci obvinenému bol namietaný postup predsedu senátu známy už v konaní na súde prvého stupňa, doposiaľ ho nenamietal.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku konštatoval, že nie je zrejmé, na základe čoho malo byť rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré by súdom neboli vykonané zákonným spôsobom. Aj na margo námietok týchto nedostatkov zdôraznil, že dovolateľ ich nesignalizoval najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Majúc za to, že v dovolaní nebolo bližšie špecifikované, v čom mala nezákonnosť uloženého trestu spočívať, nepovažoval prokurátor za naplnený ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Poukázal na to, že pri trestnej sadzbe za zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods.

2 Trestného zákona v rozpätí 5 až 12 rokov je trest uložený vo výmere 5 rokov uložený na dolnej hranici trestnej sadzby. Jeho výmeru považoval za primeranú s ohľadom na skutok, jeho kvalifikáciu, závažnosť a následok a najmä s ohľadom na osobu obvineného.

Napokon, v reakcii na dôvod dovolania uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripomenul, že dovolateľ urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd po jeho poučení podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku prijal. Zdôraznil, že obvinený svojím vyhlásením na hlavnom pojednávaní priznal, že spáchal skutky, ktoré sa mu v obžalobe kládli za vinu, pričom jeho vyhlásenie sa vzťahuje aj na právnu kvalifikáciu stíhaných skutkov. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že obvinený sa takto zbavil možnosti účinného uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

S poukazom na uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, predmetné dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila aj poškodená M. D. W., a.s., ktorá ho s ohľadom na skutočnosť, že obvinený v ňom riadne neodôvodnil, v ktorej časti rozhodnutie napáda, respektíve aké chyby rozhodnutiu či konaniu vytýka, považovala za nedôvodné. Zároveň poukázala na skutočnosť, že jej právo na úhradu škody vo výške 718,23 eur, ktorá predstavuje úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku zavineného protiprávneho konania obvineného, následkom ktorého došlo k poškodeniu zdravia jej poisťenca, nebolo dovolaním napadnuté.

V osobne spísanom vyjadrení z 28. januára 2019 obvinený zopakoval podstatnú časť argumentácie, na ktorej založil podané dovolanie. Nad rámec námietok uplatnených v dovolaní tvrdil, že ak by okresný súd vykonal dokazovanie v nevyhnutnej miere, logickým hodnotením dôkazov by zistil, že v danej veci ide výlučne o priestupkové konanie a o občianskoprávny vzťah, keďže svojím konaním nenaplnil znaky trestného činu v zmysle § 155 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Mal za to, že v predmetnej trestnej veci je trestnoprávna ingerencia neprípustná.

Vyjadrenie Okresnej prokuratúry Prievidza k dovolaniu obvineného bolo súdom prvého stupňa doručené obvinenému i jeho obhajcovi, ako aj poškodeným. Rovnako vyjadrenie poškodenej M. D. W., a.s. doručil okresný súd dovolateľovi, jeho obhajcovi i okresnej prokuratúre. Osobné vyjadrenie obvineného z 28. januára 2019 bolo zaslané okresnej prokuratúre, poškodeným i obhajcovi obvineného.

V reakcii na vyjadrenie dovolateľa z 28. januára 2019 prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza v podaní z 11. marca 2019 upozornil, že uvedené vyjadrenie nebolo dovolateľom podané prostredníctvom ustanoveného obhajcu. S poukazom na skutočnosť, že obvinený v ňom len opätovne uvádzal skutočnosti obsiahnuté už v dovolaní, zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení k dovolaniu.

Na vyjadrenie prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza z 18. januára 2019 k dovolaniu obvineného reagoval dovolateľ prostredníctvom ustanoveného obhajcu doplnením dovolania zo 14. marca 2019. V ňom zotrval na svojom tvrdení, že nebol riadne poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom o tom, že ak súd prijme jeho vyhlásenie o uznaní viny za spáchané skutky, toto vyhlásenie nie je možné napadnúť dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, hoci v zápisnici o hlavnom pojednávaní je uvedené, že mu takéto riadne poučenie bolo dané. Mal za to, že pre správne rozhodnutie v tejto veci je potrebné, aby sa dovolací súd oboznámil so zvukovým záznamom z hlavného pojednávania konaného na okresnom súde 8. marca 2016 (v čase cca 10 min. 30 sek.), z ktorého vyplýva, že riadne poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku nebol. Doplnil, že o tom, že nebol riadne poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku, sa dozvedel až zo zvukového záznamu z hlavného pojednávania, ktorý bol zabezpečený až počas dovolacieho konania po tom, ako dal obhajcovi ustanovenému na dovolacie konanie pokyn na jeho zabezpečenie. Tým mal za preukázané, že namietaná skutočnosť mu nebola

známa už v pôvodnom konaní, a teda ju v ňom ani nemohol namietat'.

Vzhľadom na nedostatok poučenia v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku vyjadril presvedčenie, že súd nemohol prijať jeho vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku. Pokiaľ tak urobil, celé následné konanie pred súdmi treba podľa neho považovať za vykonané v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Dovolateľ súčasne poprel, že by z jeho odvolania voči prvostupňovému rozsudku vyplývalo, že sa priznal k spáchaniu kvalifikovanej podstaty trestného činu podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona. Podľa neho v ňom len všeobecne konštatoval, že „priznáva spáchanie trestného činu.“ O jeho úmysle priznať sa na hlavnom pojednávaní len k základnej skutkovej podstate trestného činu podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona ma svedčiť aj jeho výpoveď v rámci dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní 8. marca 2016, kde uviedol, že to, že sa jedná o chránenú osobu, zistil až neskôr, čo v doplnení dovolania vysvetlil tak, že tým myslel po spáchaní skutku. Považoval preto za zjavné, že nemal úmysel urobiť vyhlásenie ku skutku kvalifikovanému v ods. 2 § 155 Trestného zákona, teda že by priznal, že pri spáchaní trestného činu mal vedomosť o tom, že skutok pácha na chránenej osobe, a mal úmysel na takejto osobe čin spáchať. Pripomenul, že v konaní nemal zvoleného ani ustanoveného obhajcu, ktorý by mu danú právnu vec vysvetlil.

Obvinený opakujúc, že prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní v rozpore so zákonom prijal jeho vyhlásenie o vine, uzavrel, že nielen vo vzťahu ku skutku, ktorý mu bol kladený za vinu, ale ani vo vzťahu k tomu, či naplnil aj kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu, konkrétne k otázke, či mal vedomosť o tom, že skutok páchal na chránenej osobe, respektíve že mal úmysel trestný čin spáchať na takejto osobe, dokazovanie nebolo vykonané.

Poškodená M. D. W., a.s. písomným podaním z 12. marca 2019 predložila súdu prvého stupňa vyjadrenie v reakcii na podanie obvineného z 28. januára 2019. K jeho tvrdeniu, že neučinil vyhlásenie vo veci v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku, považovala za nutné uviesť, že obvinený svoju vinu priznal aj v písomnom odvolaní podanom proti prvostupňovému rozsudku. Poukázala tiež na zápisnicu o hlavnom pojednávaní, z ktorej vyplýva, že obvinený bol predsedom senátu riadne poučený, že v prípade, ak súd prijme jeho vyhlásenie o uznaní viny, je toto vyhlásenie neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Keďže porušenie práva na obhajobu dovolateľ nenamietol v odvolaní, mala poškodená za to, že s ohľadom na § 371 ods. 4 Trestného poriadku nemohol túto okolnosť použiť ani v dovolacom konaní. Poškodená nesúhlasila ani s tvrdením obvineného, že v danom prípade ide výlučne o priestupkové konanie a o občianskoprávny vzťah. V tejto súvislosti pripomenula, že v dôsledku zavineného protiprávneho konania dovolateľa, ku ktorému došlo na mieste verejnosti prístupnom, utrpel poškodený zranenia, ktoré si vyžiadali ústavnú starostlivosť a narušenie obvyklého spôsobu jeho života v trvaní 21 dní. Z uvedeného podľa poškodenej vyplýva, že obvinený sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle inému spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, a dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného.

Záverom zdôraznila, že právo zdravotnej poisťovne na úhradu škody vo výške 718,23 eur, ktorá predstavuje úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku zavineného protiprávneho konania dovolateľa, následkom ktorého došlo k poškodeniu zdravia jej poistenca, nebolo dovolaním napadnuté.

V osobne spísanom vyjadrení zo 16. apríla 2019 obvinený oponoval vyjadreniam Okresnej prokuratúry Prievidza, podaným k dovolaniu a jeho doplneniu, uvádzajúc rovnaké argumenty a domáhajúc sa rovnakého postupu (oboznámenia zvukového záznamu z hlavného pojednávania) a právnych záverov dovolacieho súdu ako v predchádzajúcich podaniach. Nad ich rámec a v rozpore s tým, čo v konaní doposiaľ uvádzal, podotkol, že poškodenému „absolútne žiadnym spôsobom neublížil“.

K doplneniu dovolania obvineného zo 14. marca 2019 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza vyjadrenie spísané 26. apríla 2019. V ňom vyslovil presvedčenie, že aj pokiaľ by sa pripustila obhajoba

obvineného, že prvostupňovým súdom nebol riadne poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku, bola mu táto skutočnosť známa už v pôvodnom konaní, keďže bol osobne prítomný pri vyhlásení, ktoré urobil na hlavnom pojednávaní, ako aj pri poučení predsedníčkou senátu. Napriek tomu nenamietal spôsob ani rozsah poučenia a tieto skutočnosti nenamietal ani v odvolaní. Zároveň trval na tom, že dovolateľ musel vedieť, aký skutok je mu kladený za vinu, ako aj to, ako je jeho konanie právne kvalifikované. Uvedené vyvodzoval z toho, že mu bola doručená obžaloba, ktorá bola v jeho prítomnosti následne prokurátorkou prečítaná na hlavnom pojednávaní a z toho, že na otázku predsedníčky senátu podľa § 333 ods. 3 písm. f) Trestného poriadku, t.j. či rozumie právnej kvalifikácii skutku, odpovedal kladne.

Obvinený vo svojej reakcii z 3. júna 2019 na uvedené vyjadrenie prokuratúry zotrval na svojich skorších tvrdeniach, konštatujúc, že prokurátor ani súd si nepripúšťajú chybu, ktorej sa dopustili.

Uvedené vyjadrenia, súdom prvého stupňa vzájomne zaslané všetkým stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, už zostali bez odozvy.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v intenciách § 378 Trestného poriadku predbežne preskúmal dovolanie obvineného, pričom zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, avšak čo do výroku o vine bolo podané neoprávnenou osobou. Zároveň, ohľadom dovolania obvineného vo vzťahu k dovolaním taktiež napadnutému výroku o treste dospel po nahliadnutí do spisového materiálu k záveru, že toto nie je dôvodné.

Vo vzťahu k námietkam obvineného týkajúcim sa výroku o vine a ním podriadeným pod dovolacie dôvody vyjadrené v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku musel dovolací súd konštatovať nasledovné. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že na hlavnom pojednávaní konanom 8. marca 2016 urobil obvinený P. V. po zákonom poučení predsedníčkou senátu podľa § 34, § 121 ods. 2 Trestného poriadku a výslovnom poučení o význame priznania a oľutovania trestnej činnosti ako poľahčujúcej okolnosti vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba, nenamietajúc ani výšku škody uplatnenej oboma poškodenými stranami (č. l. 228 p. v. spisu), po ktorom bol obvinený P. V. predsedníčkou senátu poučený v zmysle § 257 ods. 5 Trestného poriadku. Na nasledujúce otázky položené predsedníčkou senátu, postupujúcou v súlade s § 257 ods. 5 Trestného poriadku, obvinenému P. V. v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, vrátane otázky, či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, otázky, či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako zločinu, ako aj otázky, či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý zločin, tento odpovedal kladne (č. l. 229 spisu). Po vyslovení návrhu prokuratúry na prijatie predmetného vyhlásenia obvineného, že nepopiera spáchanie žalovaného skutku, súd prvého stupňa uznesením vyhláseným na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obvineného P. V. o nepopretí spáchania skutku uvedeného v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Prievidza a súčasne podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyslovil, že dokazovanie v rozsahu priznaného skutku nevykoná a vykoná dokazovanie len vo výroku o treste a ochrannom opatrení (č. l. 229 spisu).

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné

odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevylučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že proti rozsudku vyhlásenému po prijatí vyhlásenia obvineného o vine (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) možno podať dovolanie len z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom hoci v § 257 ods. 5 Trestného poriadku nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, jeho výkladom v spojení s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní [§ 369 ods. 1, ods. 2 písm. b), § 372 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku] treba dospieť k nepochybnému záveru (judikovanému Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 12, roč. 2017), že proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) môže dovolanie podať len minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "minister spravodlivosti"), a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby [§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku].

Na základe uvedeného možno konštatovať, že v danom prípade osobou oprávnenou na podanie dovolania proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného P. V., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, považované v zmysle § 257 ods. 4 Trestného poriadku za priznanie spáchania skutku, je (v časti týkajúcej sa výroku o vine) iba minister spravodlivosti, pretože ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa, proti ktorému obvinený, s poukazom na § 257 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže účinne podať odvolanie. V prejednávanej veci síce obaja obvinení (J. N. i P. V.) napriek svojim vyhláseniam, že nepopierajú spáchanie žalovaného skutku, napadli rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len čo do výrokov o uložených trestoch a spôsobe ich výkonu. Pre nesprávnosť rovnakých výrokov podala proti predmetnému rozsudku okresného súdu odvolanie aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Prievidza, a to v neprospech oboch obvinených. Krajský súd preto vzhľadom na vyhlásenia obvinených na hlavnom pojednávaní, že nepopierajú spáchanie žalovaného skutku, následne prijaté súdom prvého stupňa a majúce rovnaké právne účinky ako vyhlásenie o vine, v odôvodnení svojho uznesenia správne konštatoval, že napadnutý rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť len vo výrokoch o uložených trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonu, a teda že správnosť výrokov o vine, ktoré odvolaním neboli a ani nemohli byť napadnuté, preskúmať nemohol.

Podaným dovolaním, hoci formálne smerujúcim proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu druhého stupňa, ktorý odvolania oboch obvinených i prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza podané proti

rozsudku súdu prvého stupňa zamietol ako nedôvodné, dovolať namietaním procesného postupu, predchádzajúceho vyhláseniu rozsudku okresného súdu, vecne napádal aj (a predovšetkým) výrok o vine, ktorý urobil prvostupňový súd na základe jeho vyhlásenia o vine a proti ktorému Trestný poriadok v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, nepriznáva obvinenému právo podať odvolanie. Dovolací súd v tejto súvislosti marginálne poznamenáva, že vyhlásenie o vine je slobodným prejavom vôle obvineného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Ak má súd pochybnosti o výsledkoch prípravného konania vo vzťahu k žalovanému skutku v rovine skutkovej alebo právnej, má procesný priestor na ich vyjadrenie vymedzený pri rozhodovaní o otázke, či vyhlásenie obvineného prijme. Následné skúmanie viny, respektíve jej kvalifikačnej podoby vo vzťahu k dotknutému skutku by popieralo zmysel a obsah predchádzajúceho uznania viny obvineným a prijatia tomu zodpovedajúceho vyhlásenia súdom (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2012, sp. zn. 2 To 5/2011).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v danom prípade nebol výrok o vine obvineného P. V. odvolacím súdom preskúmaný, čo tento zároveň jednoznačne vyjadril i v odôvodnení svojho uznesenia. Keďže obvinený P. V. nemohol proti dovolaním napádanému výroku o vine podať riadny opravný prostriedok a k zmene tohto výroku v jeho neprospech nedošlo ani na podklade odvolania prokurátorky, nie je v posudzovanej veci osobou oprávnenou podať dovolanie do výroku o vine, pričom takouto osobou by mohol byť len minister spravodlivosti. Z tohto dôvodu najvyššiemu súdu neostávalo iné, než dovolanie obvineného P. V. v časti, v ktorej bolo podané do výroku o vine, odmietnuť bez preskúmania veci podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku ako podané neoprávnenou osobou. K tomu sa len pre úplnosť žiada dodať, že na odôvodnenie dôvodov dovolania uplatnených podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku obvinený ani neuviedol žiadne relevantné skutočnosti a na tieto v podstate len formálne odkázal popri námietkach vznesených podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Uvedený právny záver, týkajúci sa výroku o vine, však nemožno uplatniť voči dovolaním tiež napadnutému výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Majúc za naplnený dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, založil obvinený P. V. dovolanie v časti proti výroku o treste, argumentujúc judikátom R 94/2002-I., v podstate výlučne na námietke rozdelenia jednoty skutku, ktoré videl v tom, že zatiaľ čo sám bol odsúdený za trestný čin kvalifikovaný podľa § 155 ods. 2 Trestného zákona, spoluobvinený J. N.K. bol odsúdený za spáchanie trestného činu kvalifikovaného podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona.

Vo vzťahu k uvedenej námietke dovolať Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým pripomína, že zo znenia ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, pod ktoré bola táto subsumovaná, vyplýva, že na naplnenie v ňom vymedzeného dovolacieho dôvodu sa vyžaduje, aby v prerokúvanej veci bol obvinenému uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa, alebo bol trest uložený mimo rámca trestnej sadzby. V posudzovanom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 155 ods. 2 Trestného zákona), a preto možno vysloviť, že obvinenému bol uložený trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin pripúšťa.

Preskúmanie správnosti použitia kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví, vyjadrenej v § 155 ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa dovolať domáhal, je bezpochyby otázkou vzťahujúcou sa na výrok o vine, a to, s ohľadom na spochybňovanie záveru konajúcich súdov o jeho vedomosti o veku poškodeného a tým aj prítomnosti znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty daného trestného činu v jeho konaní, spočívajúceho v úmysle ublížiť na zdraví dieťaťu ako chránenej osobe, najmä jeho skutkovú vetu. Pritom, odhliadnuc od toho, že dovolať uvedeným spôsobom argumentácie napádal skutkové závery súdov nižších stupňov, vo vzťahu k výroku o vine, ako to už dovolací súd bližšie vysvetlil v predchádzajúcej časti svojho rozhodnutia, ani nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania. Navyše, otázka správneho právneho posúdenia zodpovedá dovolaciemu dôvodu vyjadrenému v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. K tomu sa preto žiada dodať, že v zmysle judikátu č. R 5/2011 platí, že pokiaľ (tak ako v posudzovanom prípade) nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže

obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, keďže vo vzájomnom vzťahu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je prvý z nich všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku pritom nie je naplnený tým, že obvinenému bol uložený prísnejší trest než jeho spoluobvinenému, v dôsledku čoho má byť uložený trest neprimeraný, pretože pokiaľ súd vymeral trest v rámci zákonnej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že tento bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Pritom len takéto tvrdenie, pokiaľ by sa v dovolacom konaní preukázala jeho dôvodnosť, by bolo spôsobilé viesť k naplneniu označeného dovolacieho dôvodu.

Napokon, nemožno neuviesť, že ani námietka rozdelenia jednoty skutku, práve v dôsledku ktorého mal byť obvinenému uložený prísnejší trest než jeho spoluobvinenému J. N., nemá rozumný základ. Predovšetkým je žiaduce poukázať na skutočnosť, že obsahom I. právnej vety judikátu č. R 94/2002, ktorou dovolateľ dôvodil, je záver o nemožnosti narušenia jednoty takého trestného skutku, ktorý zakladá pokračovací trestný čin, jeho rozdelením podľa možného právneho posúdenia v zmysle postupne účinných noviel Trestného zákona. Z uvedeného je zjavné, že citovaná judikatúra vylučuje rozdielne právne posúdenie jednotlivých čiastkových úrokov pokračovacieho trestného činu, a teda ju nemožno aplikovať v danom prípade, keďže v konaní prejednávaný skutok nemal charakter pokračovacieho trestného činu. Podriadenie konania spolupáchateľov, zakladajúceho konkrétny trestný čin, s ohľadom na špecifiká konania každého z nich, pod rôzne skutkové podstaty predmetného trestného činu (základnú, kvalifikovanú či privilegovanú), prípadne variovanie trestov uložených spoluobvineným, reflektujúc okolnosti, za ktorých sa každý z nich dopustil konania, smerujúceho k stíhanému trestnému činu, vrátane spôsobu jeho spáchania, jeho následku, zavinenia a pohnútky každého z nich, príťažujúcich a poľahčujúcich okolností na strane každého zo spoluobvinených, ako aj osoby samotných spolupáchateľov a ich pomery i mieru, akou konanie každého z nich prispelo k spáchaniu trestného činu, pritom nie je v rozpore nielen s právnou úpravou, ale ani s príslušnou ustálenou rozhodovacou praxou súdov. Práve naopak, v Trestnom zákone je výslovne deklarované, že cieľom trestného súdnictva a obzvlášť ukladania sankcií je dosiahnuť, aby boli tieto personalizované a zohľadňovali všetky vyššie citované okolnosti spáchania skutku a skutočnosti na strane jeho páchatel'a. Preto nie je neobvyklé ani výnimočné, ak zväziac všetky relevantné okolnosti a skutočnosti, ktoré sa objavujú u jednotlivých spolupáchateľov, sú týmto v trestnom konaní uložené v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby rozdielne tresty. Spáchanie trestného činu v spolupáchateľstve totiž neznamená automaticky rovnaký postih pre všetkých jeho spolupáchateľov. Skutočnosť, že jednotliví spoluobvinení sú za ten istý skutok postihnutí rozdielnymi sankciami, preto nenaruša a ani nemôže narušať jednotu skutku, ktorá je referenčným kritériom pre posúdenie toho, či určité viaceré prejavy vôle páchatel'a navonok možno z hľadiska trestného práva považovať za jeden skutok.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd musel obvineným podané dovolanie vyhodnotiť vo vzťahu k napadnutému výroku o treste ako nedôvodné a ako také ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Len pre úplnosť, dovolací súd dodáva, že pokiaľ ide o podania spísané výhradne obvineným, tie nespĺňajú kvalitatívne kritérium požadované ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku, v zmysle ktorého môže obvinený podať dovolanie, resp. aj akékoľvek iné podanie, len prostredníctvom obhajcu. Najvyšší súd aj napriek tomu, rešpektujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09, pri svojom rozhodovaní prihliadol na ich obsah, avšak ani táto skutočnosť nemala, s ohľadom na vyššie uvedené závery vyslovené na margo nedostatku oprávnenia obvineného napadnúť dovolaním výrok o vine i nenaplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, dopad na zmenu rozhodnutia o tomto dovolaní. Povaha v ňom uplatnených

námietok, ktorých podstatný obsah dovolací súd zámerne prevzal do odôvodnenia svojho rozhodnutia, je výlučne skutková, atakujúca predovšetkým nenapadnuteľný výrok o vine, pričom námietky skutkovej povahy sú vylúčené z dovolacieho prieskumu, vyvolaného na podklade dovolania obvineného či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 písm. a) a b) Trestného poriadku. Namietanie rozsahu vykonaného dokazovania, či nesúhlas s jeho hodnotením, nenapĺňa atribúty žiadneho z prípustných dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Vo vzťahu k výhradám obvineného k výške a charakteru uloženého trestu dovolací súd odkazuje na právne závery prijaté k námietkam uplatneným obvineným cestou obhajcu.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.